Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 8 WARSZAWA, DNIA 24 LUTEGO 1934 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co sobota

W numerze niniejszym zapoczątkowaliśmy omawianie zagadnień kredytowych. W pierwszym rzędzie dotknęliśmy ważnej sprawy kredytu długoterminowego, obsługującego własność nieruchomą miejską, czemu dajemy wyraz, publikując referat, omawiający sposoby upłynnienia skonwertowanych zaległości Towarzystw Kredytowych Miejskich. Korzystając z tej sposobności — dajemy dla podmalowania tła — opis poważniejszych instytucyj, którym w udziale przypada dystrybucja tego kredytu.

Do omawiania pozostałych instytucyj, działalnością swą z kredytem długoterminowym związanych, przystąpimy w miarę dostarczania nam odpowiednich materjałów.

REDAKCJA

ALBERT KABACZNIK
Dyr. Tow. Kredytowego m. Wilna

O upłynnienie skonwertowanych zaległości

Towarzystw Kredytowych Miejskich

Na zjeździe przedstawicieli Towarzystw Kredytowych Miejskich w początkach grudnia r. ub. dyr. Tow. Kredytowego m. Wilna, p. *Albert Kabacznik*, wygłosił referat, argumentujący tezy, zawarte w projekcie upłynnienia skonwertowanych zaległości Tow. Kredytowych Miejskich, który to projekt złożony został władzom miarodajnym. Zagadnienie w niem poruszone dotyczy niezmiernie ważnego odcinka kredytu długoterminowego, to też pragniemy choćby w głównych zarysach zapoznać z niem naszych Czytelników.

Bank Akceptacyjny umożliwia dłużnikom w zakresie wierzytelności rolniczych uporządkowanie swoich zaległych zobowiązań krótkoterminowych wobec instytucyj kredytowych. Jednocześnie Bank Akceptacyjny ułatwia instytucjom ziemskiego kredytu długoterminowego przeprowadzenie konwersji zaległości. W tym celu Bank Akceptacyjny udziela tym instytucjom kredytu, przeznaczonego na zastąpienie ich zobowiązań wobec Banku Polskiego, i w chwili obecnej powyższe „kredyty zastępcze" stanowią poważną część kredytów, które zostały dotychczas przez Bank udzielone. Towarzystwa kredytowe miejskie, jako instytucje kredytu długoterminowego miejskiego, jak również dłużnicy tych Towarzystw, nie mogą w obecnym stanie rzeczy korzystać z pomocy kredytowej Banku Akceptacyjnego. Dlatego też projekt, o którym mowa, przewiduje, że albo działalność Banku Akceptacyjnego zostanie rozciągnięta na długoterminowy kredyt miejski — co byłoby rzeczą najprostszą, albo zostanie utworzona inna analogiczna instytucja— co byłoby prawdopodobnie rzeczą najtrudniejszą, albo też odpowiednia akcja kredytowa zostanie przeprowadzona przez inną instytucję istniejącą.

Zasadnicze tezy projektu są następujące. Teza pierwsza: skonwertowanie zaległości przez Towarzystwa Kredytowe Miejskie powinno być traktowane analogicznie do układów konwersyjnych, zawieranych przez instytucje kredytowe z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych.

Teza druga: przeprowadzenie przez Towarzystwa Kredytowe miejskie konwersji zaległości powinno być Towarzystwom ułatwione, jak to się czyni w stosunku do instytucyj długoterminowego kredytu ziemskiego. Konwersja zaległości, przewidziana Rozporządzeniem z dnia 27-go października 1932 roku, unieruchamia przeważającą część majątku obrotowego Towarzystw, co nie może nie odbić się ujemnie na ich stanie finansowym. Pod tym względem nie ma zasadniczego znaczenia, czy Towarzystwo przeprowadziło konwersję w całości lub części, i czy zaległości zostają rozterminowane na dłuższy czy też krótszy okres czasu. Należy sobie uprzytomnić, że stan własności nieruchomej miejskiej nie rokuje dobrych widoków na przyszłość, i że powstawanie nowych zaległości jest prawdopodobne, tembardziej że i w czasach normalnych dłużnicy zalegali w opłacie rat. *Wobec powyższego staje się koniecznem wynalezienie sposobu upłynnienia zamrożonych z powodu konwersji sum celem zasilenia kas Towarzystw w środki obrotowe potrzebne na akuratną opłatę kuponów i wylosowanych listów zastawnych.*

Projekt przewiduje, że upłynnienie skonwertowanych zaległości Towarzystw Kredytowych miejskich może być urzeczywistnione przy pomocy Banku Akcep-

Obroty nasze z Czechosłowacją

wobec dewaluacji korony czeskiej

W kołach gospodarczych rozważana jest sprawa, w jakim stopniu dewaluacja korony czeskiej odbije się na obrotach handlowych między Polską i Czechosłowacją. Jak wiadomo możliwość dewaluacji korony nie była brana pod uwagę przy rokowaniach o traktat handlowy. Zarządzenie to zaskoczyło nas, przyszło bowiem dosłownie w parę godzin po podpisaniu traktatu. Opinja czeska jest coprawda zdania, że Polska niema powodów do niepokoju, a tymwięcej do rewizji traktatu handlowego. Czesi wychodzą z założenia, że straty, jakie Polska poniesie naskutek zwiększonej konkurencyjności eksportu czeskiego do Polski, będą wyrównane wzrostem konkurencyjności naszego wywozu do Czech, który będzie korzystał z niższych, bo zdewaluowanych stawek celnych.

Trudno jest w tej chwili dać odpowiedź, czy istotnie równowaga wzajemnych korzyści w obrotach handlowych polsko-czeskich zostanie pomimo spadku korony zachowana. Wydaje się to raczej wątpliwe. Wynika to z charakteru wzajemnych obrotów. Wywozimy do Czechosłowacji głównie artykuły rolnicze i surowce. Przywozimy zaś głównie artykuły gotowe. Korzyści, wynikające ze zwiększenia wywozu, będą w obu grupach niewspółmierne i niewątpliwie większe dla Czechosłowacji. Zwiększenie wywozu wyrobów gotowych, w których mieści się poważny udział pracy ludzkiej, większy niż przy artykułach rolniczych, czy surowcach, daje w wyniku poważne odciążenie rynku pracy kraju eksportującego, a zwiększenie nacisku ze strony bezrobocia w kraju importerskim.

Jednem słowem sprawa ewentualnego naruszenia równowagi wzajemnych korzyści w obrotach polsko-czeskich wymaga gruntownego zbadania. Jeżeli idzie o układ stosunków w tej dziedzinie na terenie naszego przemysłu, to sprawa ta jest przedmiotem badań Centralnego Związku Przemysłu Polskiego. Dodać przytem można, że dla przemysłu istotnemi są nietylko ujemne skutki, jakie mogą wyniknąć z tytułu zwiększonego przywozu artykułów gotowych, lecz również ujemne skutki, które mogą wystąpić w tych razach, kiedy zawarte zostały tranzakcje eksportowe z Czechosłowacją na przyszłość, nieuwzględniające ewentualności wahań walutowych. To ostatnie odnosi się między innemi do przemysłu węglowego, który zawarł niedawno umowę na znaczną dostawę węgla do Czech w obrocie kompensacyjnym, przyczem umowa ta opiewała na korony czeskie.

tacyjnego, lub też ewentualnie innej instytucji kredytowej. Lecz ponieważ projekt ma na widoku przedewszystkiem Bank Akceptacyjny, przeto w projekcie zostały zastosowane, w miarę możności warunki, na których zostają zawierane układy konwersyjne z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych. Zgodnie z odnośnem Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 26-go czerwca 1933 roku, oprocentowanie to wynosi $6\frac{1}{4}\%$ w stosunku rocznym, zaś termin spłaty kredytu — 7 lat, przyczem spłata rozpoczyna się od drugiego względnie trzeciego roku, poczem następuje według skali progresywnej. W projekcie mamy to samo oprocentowanie i ten sam okres spłaty z tą jednak różnicą, że spłata kredytu rozpoczyna się od pierwszego roku i odbywa się w równych ratach, a to dlatego, że w ten właśnie sposób dłużnicy Towarzystw mają spłacać dodatkowe pożyczki gotówkowe powstałe z konwersji zaległości. Projekt przewiduje, że kredyt uzyskany przez Towarzystwo od Banku Akceptacyjnego, zostanie spłacony w równych ratach amortyzacyjnych, wynoszących 18% rocznie, z których $6\frac{1}{4}\%$ wynoszą procenty, zaś pozostałe $11\frac{3}{4}\%$ stanowi umorzenie, i w ten sposób kredyt zostaje zamortyzowany w ciągu siedmiu lat.

Po ustaleniu warunków oprocentowania i terminu umorzenia kredytu, rozwiązano w projekcie kwestję zabezpieczenia, a mianowicie: jakiego rodzaju majątek Towarzystwa ma stanowić zabezpieczenie uzyskanego kredytu, i w jakiej formie zabezpieczenie to ma być Bankowi złożone.

Najprostszą i najbardziej stosowaną w takich wypadkach formą zabezpieczenia są obligacje, które instytucja, biorąca kredyt, emituje na podkład majątku, zabezpieczającego kredyt, i składa instytucji, która kredytu udziela. Ta właśnie forma została zastosowana w projekcie, a to w ten sposób, że na sumę nominalną równą ogólnej sumie skonwertowanych zaległości Towarzystwo emituje obligacje, oparte na skonwertowanych zaległościach, przyczem kapitał obligacyj zabezpiecza udzielony kredyt, zaś kupony od obligacyj i obligacje wylosowane zabezpieczają przysługujące Bankowi procenty i raty.

Opierając się na tem założeniu należało wynaleźć sposób, w jaki obligacje mogłyby być spieniężone. Tutaj wypadło odwołać się do pomocy Skarbu Państwa. Ustawa z dnia 24-go marca b. r. „O ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych“ upoważnia Ministra Skarbu do udzielania tym instytucjom pomocy ze Skarbu Państwa w wysokości 75 miljonów złotych, zaś Rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu, o którem wyżej mówiliśmy, głosi, że „pomoc Skarbu Państwa z tytułu strat na kapitale udzielana będzie instytucjom wierzycielskim w wysokości połowy strat, poniesionych przez te instytucje na kapitale wierzytelności, objętym układami konwersyjnemi“. Wychodząc z założenia, że skonwertowanie zaległości przez Towarzystwa Kredytowe miejskie powinno być traktowane analogicznie do układów konwersyjnych, zawieranych z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych, i biorąc pod uwagę, że realizacja przez Towarzystwo obligacyj, o których mowa, niżej wartości nominalnej jest stratą, poniesioną przez Towarzystwo na kapitale wierzytelności, — dochodzimy do wniosku, że słuszność wymaga aby Towarzystwom Kredytowym miejskim była udzielona pomoc Skarbu Państwa w wysokości połowy różnicy pomiędzy nominalną wartością obligacyj a ich ceną sprzedaży, co zostało ujęte w projekcie w sposób następujący: „z chwilą osiągnięcia przez obligacje ceny 50 za sto nominalnych mogą być one przez Towarzystwo sprzedane, przyczem połowę straty, poniesionej z powodu różnicy pomiędzy wartością nominalną obligacyj a ich ceną sprzedaży pokrywa Skarb Państwa“. Wychodząc z ogólnej sumy podlegających konwersji zaległości Towarzystw w wysokości około 24 miljonów złotych, a więc z tej samej ogólnej wartości nominalnej emisyj obligacyj wszystkich Towarzystw, wnioskujemy, że żądana pomoc Skarbu Państwa może się wyrazić kwotą najwyżej 6 miljonów złotych, co jest kwotą małą w porównaniu do kwoty 75 miljonów złotych, przeznaczonych na pomoc Skarbu Państwa dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

W rezultacie treść projektu daje się ująć w następującym skrócie:

Na sumę nominalną, równą ogólnej sumie skonwertowanych zaległości, Towarzystwo Kredytowe miejskie emituje 5% obligacje. Okres umorzenia emisji wynosi 36 lat i 4 miesiące. Oprocentowanie emisji wraz z amortyzacją wynosi 3% półrocznie czyli 6% w stosunku rocznym.

Pod zastaw (lombard) tych obligacyj Bank Akceptacyjny udziela Towarzystwu kredytu w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ nominalnej wartości obligacyj. Kredyt podlega spłacie w ciągu 7 lat półrocznemi ratami amortyzacyjnemi. Półroczna rata składa się: z 3 i $\frac{1}{8}\%$ na oprocentowanie kredytu i 5 i $\frac{7}{8}\%$ na amortyzację, wynosząc ogółem 9% w stosunku półrocznym. Akuratna opłata przez Towarzystwo rat amortyzacyjnych od kredytu zabezpieczona jest kuponami zastawionych obligacyj oraz obligacjami wylosowanemi co półrocze.

Bank realizuje kredyt bądź w gotówce bądź w formie wekslowej, a mianowicie akceptuje weksle, ciągnione przez Towarzystwo, lub też dostarcza Towarzystwu własne „weksle lombardowe“ oparte na zastawionych obligacjach.

W razie udzielenia Towarzystwu przez Bank kredytu w gotówce, Bank może zapisać sumę kredytu na dobro Towarzystwa i opłacać za jego rachunek kupony od jego listów zastawnych.

Z chwilą osiągnięcia przez obligacje ceny 50 za sto nominalnych, mogą one być przez Towarzystwo sprzedane, przyczem połowę straty, poniesionej przez Towarzystwo z powodu różnicy pomiędzy wartością nominalną obligacyj a ceną sprzedaży pokrywa Skarb Państwa.

Towarzystwo może spłacić Bankowi kredyt przed terminem za 6-cio miesięcznem wypowiedzeniem.

Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy

Jego cele i działalność

W okresie czasu po 1863 r. Warszawa zaczęła się rozbudowywać. Przyczynił się do tego przedewszystkiem wogóle naturalny wzrost miast, specjalnie zaś rozwój światowego handlu i przemysłu, połączenia kolejowe Warszawy z sąsiedniemi krajami i geograficzne położenie miasta będącego rynkiem handlowym pomiędzy zachodem i wschodem.

Znaczną przeszkodę dla rozbudowy Warszawy stanowiły niekorzystne warunki kredytowe: rynek pieniężny był niezmiernie ograniczony, możność uzyskania kredytu rządowego prawie nieistniała, kapitał prywatny dążył do coraz większych odsetek i był bardzo bezwzględnym. Przymusowe sprzedaże domów w drodze sądowej poczęły się mnożyć w przerażający sposób, szczególnie po 1864 r. Od r. 1865 do r. 1869 było wystawionych w Trybunale Cywilnym na sprzedaż 467 domów, z których sprzedano 257.

W tych warunkach należało myśleć nietylko o budowie nowych domów, obniżeniu oprocentowania pożyczek, lecz co ważniejsze o ratowaniu właścicieli od wyzucia z majątku.

Wszystkim tym zadaniom uczyniło zadość powstanie nowej Instytucji: Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy, której głównym celem było udzielanie w Listach Zastawnych pożyczek tanich oprocentowanych w stosunku 5% rocznie i długoterminowych: pierwotnie na lat $27\frac{1}{2}$, a następnie i na dłuższe terminy. Listy Towarzystwa cieszyły się prawie od początku ich wypuszczenia wielkiem zaufaniem, gdyż bezpieczeństwo ich oparte było na wzajemnej odpowiedzialności wszystkich stowarzyszonych, a pewność zapłaty należności za kupony oprócz tej odpowiedzialności — na kapitale zasobowym, który w miarę rozwoju Towarzystwa stale wzrastał. Jak potrzebną była tego rodzaju Instytucja, dowodem jest jej wielki rozwój. W pierwszym roku skorzystało z pożyczek Towarzystwa 349 nieruchomości na ogólną sumę 4.138.800 rubli, zaś w r. 1914 Towarzystwo posiadało stowarzyszonych 4434 z ogólną sumą pożyczek 170 milj. rubli, a kapitał zasobowy stanowił pełną ustawową normę, t. j. 11 milj. rubli.

Działalność Towarzystwa była niezmiernie doniosła: z jednej strony wpłynęła ona na znaczne potanienie kredytu, z drugiej przyczyniła się do rozbudowy Warszawy, w której powstały w szybkiem tempie nowe dzielnice, zabudowywane wyłącznie dzięki pomocy kredytowej Towarzystwa.

Wojna światowa wstrzymała ten naturalny rozwój Towarzystwa, i następnie wprowadzenie waluty markowej, inflacja i gwałtowne obniżenie wartości pieniężnej wywołały konieczność zupełnego wstrzymania emisji Listów Zastawnych. Dopiero wprowadzenie waluty złotowej, przeprowadzenie konwersji dawnych rublowych pożyczek na złotowe i ustabilizowanie stosunków pieniężnych, pozwoliło Towarzystwu na rozpoczęcie działalności pożyczkowej przez wypuszczenie Listów Zastawnych złotowych z oprocentowaniem 8% w stosunku rocznym. I w tym okresie czasu pomoc pożyczkowa Towarzystwa okazała się dla stowarzyszonych konieczną. Było to jedyne źródło kredytu na potrzeby nieruchomości, wynikające z powodów: remontu, nadbudowy, przebudowy domów i spłaty prywatnych długów. W czasie do 1933 r. Towarzystwo Kredytowe wydało pożyczek 132 milj. złotych i zdołało zebrać 10 milj. złotych na kapitał zasobowy. Należność za kupony wraz z kuponem dawnych $4\frac{1}{2}\%$ i 5% skonwertowanych pożyczek wynosiła przeszło 14 milj. zł. Pomimo bardzo ciężkich warunków, w jakich znalazła się własność nieruchoma miejska, stowarzyszeni, co należy podkreślić z uznaniem, zawsze uważali za konieczność wywiązywania się z przyjętych względem Towarzystwa zobowiązań, co ułatwiło Władzom Towarzystwa regularną wypłatę należności za kupony.

Obecnie emisyjna działalność Towarzystwa została wstrzymaną, natomiast na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 października 1932 r. i Ustawy z dn. 20 grudnia 1932 r. Władze Towarzystwa przeprowadzają 2 konwersje, a mianowicie: konwersja zaległości przez rozłożenie ich na 20 półrocznych rat przy wykonaniu warunków zatwierdzonych przez Ogólne Zebranie Pełnomocników z dn. 9 października 1933 r., a także konwersję pożyczek przez obniżenie oprocentowania z 8% na 5%.

W zakończeniu należy zaznaczyć, że Tow. Kred. po wznowieniu swej emisyjnej działalności, będzie bardzo ważnym czynnikiem w dalszym rozwoju Warszawy, gdyż 1) pożyczki udzielane przez tę Instytucję, pracującą bez zysków, okażą się dla dłużników najkorzystniejszemi, i 2) zaś dla wierzycieli Listy Tow. Kred. m. Warszawy przedstawiają pierwszorzędną wartość: a) pod względem bezpieczeństwa kapitału, albowiem niezależnie od odpowiedzialności każdej pojedyńczej nieruchomości zabezpieczone są solidarną odpowiedzialnością wszystkich stowarzyszonych, b) pod względem pewności otrzymania należności za kupon, który zabezpieczony jest wpłacanemi półrocznemi ratami od zaciągniętych pożyczek, a ewentualnie kapitałem zasobowym i 3) pod względem wysokości oprocentowania, które przy 5% w stosunku rocznym i kursie Listów wynoszących około 50 za 100, wynosi conajmniej 10% w stosunku rocznym.

POŁOŻENIE GOSPODARCZE POLSKI

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

Ogólna charakterystyka.

Jak zwykle pod koniec roku, okres sprawozdawczy zaznaczył się wzrostem zapotrzebowania pieniężnego w Polsce na spłatę zobowiązań. Przygotowując się do ultimo rocznego, instytucje finansowe nie zwiększały działalności kredytowej, zwłaszcza iż równocześnie w mniejszych instytucjach prowincjonalnych trwało częściowe podejmowanie wkładów przez publiczność na zakupy zimowe i świąteczne. W większych bankach stan wkładów i udzielonych kredytów utrzymał się w grudniu naogół bez większych zmian. Obniżenie oprocentowania wkładów wywarło korzystny wpływ na kształtowanie się kursów papierów procentowych, które w grudniu uzyskały znaczną zwyżkę. Zobowiązania na ultimo roczne banki pokryły bez trudności, korzystając w małym stopniu z redyskonta w Banku Polskim. Natomiast wypłacalność klijenteli bankowej, zwłaszcza rolników, nie wykazała poprawy.

Obserwując rozwój stosunków pieniężno-kredytowych w Polsce na przestrzeni roku ubiegłego, należy stwierdzić pod wielu względami poprawę w porównaniu z rokiem poprzednim. Sytuacja walutowa wzmocniła się i to bez uciekania się do jakichkolwiek zarządzeń restrykcyjnych. Wprawdzie w pierwszej połowie r. ub. trwał jeszcze odpływ zapasów kruszcowo-walutowych, jednak w drugiem półroczu odpływ ten ustał, a ostatnie miesiące przyniosły nawet przyrost, co pozwala Bankowi Polskiemu na większą swobodę w działalności kredytowej. Zrównoważenie budżetu przy pomocy Pożyczki Narodowej wywarło dobroczynny wpływ na kształtowanie się sytuacji pieniężnej, wzmacniając zaufanie do złotego i polskich instytucyj finansowych. Wyrazem tego zaufania był zarówno przyrost ogólnej sumy wkładów jak i obserwowana już od połowy roku ubiegłego zwyżka kursów papierów procentowych. Równocześnie akcja oddłużeniowa Rządu oraz zarządzenia w kierunku potanienia kredytu bankowego złagodziły znacznie napięcie w stosunkach kredytowych, przynosząc ulgi dłużnikom, a nie utrudniając jednocześnie sytuacji instytucyj wierzycielskich. Spadek działalności kredytowej banków akcyjnych został wyrównany wzrostem kredytów Banku Polskiego, tak iż w końcu roku ubiegłego stan kredytów krótkoterminowych utrzymany został na poziomie z przed roku, a łącznie z pożyczkami udzielonemi przez banki państwowe z funduszów państwowych suma kredytów nawet się zwiększyła. Natomiast stan długoterminowych kredytów emisyjnych obniżył się w związku z amortyzacją pożyczek dawnych przy jednoczesnem wstrzymaniu udzielania nowych kredytów emisyjnych w następstwie przeprowadzania akcji konwersyjnej, a pozatem również wskutek spadku walut zagranicznych, na które opiewa część emisyj.

Akcja oddłużeniowa i konwersyjna, która miała na celu głównie zmniejszenie ciężaru zadłużenia w rolnictwie, przyczyniła się niewątpliwie do osłabienia ujemnych skutków zniżki cen produktów rolnych, występującej zwłaszcza po zbiorach. Niskie ceny pomniejszyły wyniki finansowe eksportu zbóż, który ilościowo był na jesieni ub. roku znacznie większy niż w tym samym okresie 1932 r.; wywóz produktów zwierzęcych natomiast poważnie zmalał.

Rynek pieniężny.

Na międzynarodowych rynkach pieniężnych panował w grudniu znacznie większy niż w poprzednich miesiącach spokój, do czego przyczyniły się mniejsze wahania kursowe walut i przygotowania instytucyj finansowych do ultimo rocznego. Wpływ ultimo rocznego zaznaczył się najsilniej na rynku londyńskim: pieniądz dzienny notowany był po ½—1%, a na ultimo zwyżkował do 2½%, zaś stopa dyskontowa prywatna podniosła się do 1³/₁₆%. Zwiększone zapotrzebowanie pieniężne pokrywał Bank Angielski, którego obieg biletów wskutek tego znacznie wzrósł. W Paryżu natomiast zaznaczyło się odprężenie; pieniądz dzienny notowano po 1¾, na ultimo 2%, a stopę w dyskoncie prywatnym po 2 — 2⅛%. Wraz z uspokojeniem się rynku ustał odpływ złota z Banku Francuskiego. W New-Yorku banki bardzo wcześnie przygotowały się do ultimo rocznego, to też na rynku większe zmiany podaży i popytu nie nastąpiły: pieniądz dzienny notowano niezmiennie po 1% (między bankami ½ — ⁵/₈%), dyskont prywatny ⁵/₈ — ³/₄%. Obieg pieniężny, jak również kredyty banków nie wykazały zwiększenia. W Berlinie zwiększone zapotrzebowanie gotówki musiał pokryć w dużej mierze Bank Rzeszy, którego kredyty wzrosły o poważną kwotę; stawki procentowe nie uległy zmianie. W grudniu została obniżona oficjalna stopa dyskontowa we Włoszech z 3½ na 3% (10. XII), w Portugalji z 6 na 5½% (7.XII) i w Finlandji z 5 na 4½% (18.XII).

W Polsce zaznaczyła się w grudniu, jak zwykle w końcowym okresie roku, zwiększona ciasnota gotówkowa. Wobec jednak dużej ostrożności instytucyj finansowych w udzielaniu nowych kredytów i starannej selekcji podawanych do dyskonta weksli, jakoteż przygotowywania się banków do ultimo rocznego, zwiększone zapotrzebowanie pieniężne nie wywołało większego wzrostu udzielonych kredytów. Wobec nagromadzenia przez banki stosunkowo dużych rezerw gotówkowych ultimo roczne nie przysporzyło instytucjom finansowym trudności; stan wykorzystanych kredytów redyskontowych w Banku Polskim podniósł się tylko nieznacznie.

Banki Państwowe.

W Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczki gotówkowe w dziale handlowym wykazały dalszy spadek o 2,7 milj. do 387,2 milj. zł. Kredyty w dziale operacyj ze Skarbem Państwa wzrosły w dalszym ciągu o 12,0 milj. do 646,3 milj. zł. Pożyczki emisyjne w listach zastawnych i obligacjach zmniejszyły się o 2,2 milj. do 823,2 milj. zł. Ogólna suma wkładów wraz z saldami kredytowemi wzrosła o 2,8 milj. do 235,7 milj. zł. Wzrost ten przypada głównie na wkłady à vista (o 2,8 milj. do 154,4 milj. zł.) i na wkłady terminowe (o 3,4 milj. do 68,1 milj. zł.), podczas gdy pozycja różnych sald kredytowych wykazuje spadek o 3,4 milj. do 13,2 milj. zł. Redyskonto weksli wykazało dalszy spadek o 8,0 milj. do 59,7 milj. zł. Lokaty Skarbu Państwa wzrosły, podobnie jak w poprzednich miesiącach o 6,4 milj. do 525,4 milj. zł., natomiast rachunki specjalne pozostały prawie bez zmiany, wynosząc na koniec grudnia 121.1 milj. wobec 120.9 milj. zł. w końcu listopada.

W Państwowym Banku Rolnym kredyty krótko i średnioterminowe zmniejszyły się o 12,5 milj. do 234.1 milj. zł., przyczem weksle zdyskontowane zmniejszyły się o 11,9 milj. do 148.1 milj. zł., pożyczki zabezpieczone wekslami i innemi dokumentami o 0,4 milj. do 78,3 milj. zł. oraz pożyczki towarowe o 0.2 milj. do 7,7 milj. zł. Na zmniejszenie kredytów wpłynęło poza innemi przyczynami, przeniesienie pożyczek objętych układami konwersyjnemi, na podstawie których uzyskano kredyt w Banku Akceptacyjnym, na specjalny rachunek „Należności z tytułu kredytu akceptacyjnego". (Stan tego rachunku w dniu 1.I.1934 r. wynosił 2,5 milj. zł.). Stan pożyczek z funduszów rządowych administrowanych przez Bank zwiększył się o 7,1 milj. do 497.5 milj. zł. wskutek zakredytowania należności na ziemię nabywcom parcel z majątków państwowych. Stan kredytów emisyjnych obniżył się o 1.5 milj. do 283,0 milj. zł. Wkłady terminowe wzrosły o 6,5 milj. do 60.3 milj. zł., natomiast rachunki czekowe zmniejszyły się o 3,5 milj. do 33,7 milj. zł. Redyskonto w Banku Polskim spadło o 6,0 milj. do 131,1 milj. zł. Lokaty terminowe skarbowe zmniejszyły się o 0,5 milj. do 45,8 milj. zł. Stan emisji listów zastawnych i obligacyj melioracyjnych obniżył się o 1,7 milj. do 281,7 milj. zł., stan zaś funduszów rządowych, administrowanych przez bank zwiększył się o 12,2 milj. do 562,5 milj. zł.

W Pocztowej Kasie Oszczędności wkłady oszczędnościowe wykazały dalszy wzrost w grudniu o 22,5 milj. zł., osiągając (łącznie z wkładami zwaloryzowanemi) sumę 506,5 milj. zł.; wzrosły również rachunki czekowe o 2.6 milj. do 207,0 milj. zł.

W Komunalnych Kasach Oszczędności wkłady oszczędnościowe zmniejszyły się w grudniu o 4,6 milj. do 536.1 milj. zł.; również wykazały nieznaczny spadek wkłady na rachunkach bieżących, czekowych i żyrowych (o 0,4 milj. do 43,6 milj. zł.).

Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie

po przeszło stuletniej działalności

Towarzystwo to założone w roku 1825 obchodziło już w Polsce Odrodzonej stulecie swego istnienia, w ciągu którego oddało rolnictwu polskiemu usługi, które trudnoby było wogóle zesumować. Działalnością swą obejmowało teren b. Królestwa Kongresowego. W wyniku wojny światowej część obszaru podlegającego poprzednio jego działalności w ilości 296 dobr —znalazło się poza granicami Rzeczypospolitej; dotyczy to w szczególności ziem. znajdujących się na terenie obecnej Litwy.

Stosownie do ustawy (statutu) Towarzystwa (Dz. Ust. R. P. z dnia 20 lutego 1933 r. Nr. 10. poz. 66) obecnie terenem działalności Towarzystwa są województwa: warszawskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie, białostockie, nowogródzkie, poleskie i wileńskie. Siedziba Towarzystwa mieści się w Warszawie, a członkami jego czyli stowarzyszonymi są wszyscy właściciele dóbr. obciążonych pożyczkami hipotecznemi Towarzystwa.

Towarzystwo zostaje pod nadzorem Ministra Skarbu i podlega z tego tytułu nadzorowi stałemu Komisarza rządowego, mianowanego przez Ministra Skarbu.

Całe terytorjum, na którem działa Towarzystwo, podzielone jest na okręgi wyborcze, które wybierają radców okręgowych na przeciąg czterech lat, z tem, że po upływie dwuch lat od pierwszych wyborów połowa ich ustępuje miejsca nowowybranym. Radcowie okręgowi są członkami Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa i wybierają ze swego grona członków Komitetu Towarzystwa, a mianowicie: prezesa, wiceprezesa i dziewięciu radców — wszystkich na lat cztery, oraz na dwa lata trzech zastępców radców Komitetu. Komitet Towarzystwa wybiera Dyrekcję Główną w składzie trzech do pięciu dyrektorów i dwuch zastępców dyrektorów. Pozatem Komitet Towarzystwa wyłania ze swego składu, wykazanego wyżej, Komitet Wykonawczy, który składa się z Prezesa Komitetu lub jego zastępcy i dwuch radców Komitetu.

Towarzystwo udziela pożyczek długoterminowych w listach zastawnych według nominalnej ich wartości na dobra, mające urządzoną hipotekę z tem, że wysokość pożyczki w listach zastawnych nie może przekraczać połowy wartości szacunkowej dóbr, przyczem szacunek dóbr ustanawiają Władze Towarzystwa na podstawie taksy, podług przepisów, przez Ogólne Zebranie tych Władz uchwalanych i zatwierdzanych przez Ministra Skarbu. Pożyczki te są hipotekowane na całości dóbr na pierwszem miejscu działu IV wykazu hipotecznego. Wszystkie wpisy kolejne na rzecz Towarzystwa korzystają z równego pierwszeństwa hipotecznego.

Listy zastawne Towarzystwa są wystawiane w miarę udzielania pożyczek na sumy równe cyfrze każdej pożyczki; ogólna zatem wartość nominalna listów zastawnych w obieg wypuszczonych, nie może przekraczać ogólnej sumy pożyczek Towarzystwa w listach zastawnych, na dobrach zahipotekowanych. Ogólny nadzór nad dobrami obciążonemi pożyczkami Towarzystwa, jak również nad przygotowaniem listów zastawnych i kuponów jest obowiązkiem Dyrekcji Głównej Towarzystwa.

Pozatem kontrolę nad listami zastawnemi sprawuje Komitet Właścicieli listów zastawnych Towarzystwa, który to Komitet składa się z prezesa i czterech radców, wybieranych na lat cztery przez zebranie właścicieli listów zastawnych zwoływane co dwa lata przez prezesa Komitetu Właścicieli listów zastawnych w Warszawie w miesiącu wrześniu. W szczególności Komitet ten ma obowiązek sprawdzania dwa razy do roku, czy pozostająca w obiegu suma listów zastawnych nie przekracza sumy odpowiednich pożyczek, zabezpieczonych hipotecznie, a prezes Komitetu lub jego zastępca powinien być zasadniczo obecny przy rocznych rewizjach rachunkowości i kas Towarzystwa, przy losowaniu listów zastawnych i przygotowawczych do tego czynności oraz przy paleniu umorzonych listów zastawnych i kuponów, jak również poprzedniem sprawdzaniu ich ilości, wartości i numerów z księgami Towarzystwa. Pozatem Komitet Właścicieli listów zastawnych ma prawo przedstawienia Dyrekcji Głównej i Komitetowi Towarzystwa swoje wnioski w zakresie przysługujących mu atrybucyj. W razie wykrycia uchybień Dyrekcji Głównej lub jej urzędników, przynoszących szkodę właścicielom listów zastawnych, Komitet ten wnosi zażalenia do Komitetu Towarzystwa, a na Komitet Towarzyswta — do Ministra Skarbu.

Procenty (kupony) od listów zastawnych Towarzystwa są wypłacane co pół roku, poczynając od 22 czerwca i 22 grudnia każdego roku, a umorzenie listów odbywa się co pół roku i może być dokonywane bądź przez losowanie, bądź przez wykup według uznania Władz Towarzystwa, z wyjątkiem 4½% listów zastawnych złotowych konwersyjnych, emitowanych na zmianę listów rublowych, których umorzenie odbywa się całkowicie przez losowanie. Za listy wylosowane Towarzystwo wypłaca pełną ich wartość nominalną. Terminowa wypłata za kupony i wylosowane listy zastawne jest zabezpieczona na ratach, płaconych od pożyczek, na funduszu rezerwowym Towarzystwa, na wszelkiej innej ruchomej i nieruchomej własności Towarzystwa oraz na ogólnej odpowiedzialności wszystkich dóbr obciążonych pożyczkami, które za wszelkie zobowiązania Towarzystwa odpowiadają w stosunku do nieumorzonych pożyczek.

Stan emisji listów zastawnych Towarzystwa przedstawiał się w dniu 1 listopada 1933 roku, jak następuje:

L. Z. złotowe.

4½% (dawne rublowe) zł. 96.270.416.

4% (dawne rublowe) zł. 7.103.272.

4½% (dawne 8% serji bezterminowej) zł. 36.246.750.

L. Z. dolarowe.

a) w dolarach obiegowych:

8% serji z r. 1924 z gwarancją Skarbu Państwa S 1.150.600.

4½% serji I (część dawnej 8% serji z roku 1924 bez gwarancji Skarbu Państwa) S 2.708.300.

b) w dolarach złotych:

4½% serji II (dawne 7% serji z r. 1928) S 5.010.800.

4½% serji III (dawne 7% serji z r. 1931) S 1.331.400.

L. Z. frankowe.

6% serji z r. 1929 Frs. fr. 46.850.000.

Listy zastawne Towarzystwa posiadają prawa pupilarne.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Królewskiej Huty

u progu 42 roku operacyjnego

Czterdziestypierwszy rok istnienia Kasy, rok operacyjny 1933 kształtował się następująco:

Tendencja wycofania lokat wzgl. wkładek trwała nadal, wprawdzie objawiła się już nie w tak gwałtownym tempie jak w roku 1931 i 1932, lecz mimo wszystko spadek wkładów jest dość znaczny jak z następującego zestawienia wynika:

Stan wkładów w końcu roku:

1925 . . .	zł.	569.975.60
1926 . . .	„	1.629.852.79
1927 . . .	„	4.202.643.43
1928 . . .	„	8.728.476.98
1929 . . .	„	14.258.536.85
1930 . . .	„	17.914.855.13
1931 . . .	„	14.007.017.88
1932 . . .	„	13.718.559.63
1933 . . .	„	12.644.386·98

Na spadek lokat wywarły wpływ więcej momenty gospodarczej niż psychologicznej natury, a mianowicie wyczerpanie się wolnych zasobów gotówkowych klijentów i związana z tem konieczność sięgania do rezerw.

Jedną z przyczyn natury psychologicznej była zniżka dolara, która dużą ilość wkładkowców skierowała do okienek kasowych. Zarząd Kasy, nie chcąc narażać klijentów na dotkliwe straty, wypowiedział wszystkie wkłady dolarowe, które częściowo zamieniono na rachunki złotowe, częściowo jednakże podjęto.

Liczba książeczek wkładowych wzrosła w roku sprawozdawczym o 1719 t. j. do 10860 żywotnych kont.

Spadek wkładów, jak wykazuje zestawienie podane na wstępie, zaznaczył się cyfrowo, jednakże jakościowo i ilościowo się poprawił. Stwierdzamy, że odpłynęły wkłady duże, instytucyj prawnopublicznych, podczas gdy drobne wkłady osób prywatnych wzrosły, co jest dodatnim objawem.

Zarząd Kasy, widząc spadek wkładów, wysilał się w kierunku zdobycia nowych wkładów i tak poza reklamą uprawnianą stale, poza premjami dla młodzieży szkolnej i poza rozdzielaniem nowonarodzonym dzieciom na terenie miasta Królewskiej Huty książeczek z wkładkami zawiązkowemi, wprowadził w roku sprawozdawczym premjowanie wszystkich wkładów z najkrótszym terminem wypowiedzenia 3 mies. przy najmniejszej wkładce zł. 300.

Premjowanie wkładek okazało się dobrym i spowodowało częściowo dopływ nowych kapitałów jak również zamianę wkładek płatnych bez wypowiedzenia, na wkłady terminowe, tak, że 45% wszystkich kapitałów to wkłady terminowe.

Stopa procentowa zależnie od terminów wypowiedzenia wynosiła od 4—7½%, obecnie wynosi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu od 3½—5½%.

Działalność Kasy nie opierała się na kredytach bankowych. Bilans za rok 1932 wykazał zadłużenie około zł. 343.000, które mimo zmniejszenia się wkładów i trudnej likwidacji pożyczek, w roku 1933 spłacono w zupełności. Bilans nie wykazuje żadnego zadłużenia, przeciwnie zwiększono zapas papierów wartościowych zdatnych każdej chwili do sprzedaży wzgl. lombardu o około zł. 800.000 wobec czego posiada Kasa rezerwę kapitałową w pap. wartościowych (bez Funduszu Zasobowego) na zł. 2.823.774.40.

Dalszą rezerwę kapitałową tworzy osobno administrowany Fundusz Zasobowy, osiągając wraz ze swem zyskiem za rok 1933 kwotę zł. 920.309·16, wobec czego przekroczył już ustawą wymaganą najniższą wysokość t. j. 5% najwyższego stanu wkładek.

Wreszcie wypada nadmienić, że wobec powyższych płynnych rezerw, lokat w bankach, oraz zł. 500.000 niewyczerpanego redyskontu w Banku Polskim, jak i zł. 500.000 niewyczerpanego kredytu otwartego w Banku Polskim, zdolność likwidacyjna Kasy w stosunku do swoich wkładów oszczędnościowych jest zadawalająca i wynosi 30%. Możemy więc spokojnie patrzeć w przyszłość.

Kurczenie się obrotów spowodowało w konsekwencji ograniczanie rozmiarów akcji kredytowej. Ze sprawozdania powyższego wynika, że Zarząd obrał sobie zasadniczo dwa kierunki pracy:

1) utrzymanie należytej płynności,

2) spokojną i zrównoważoną likwidację wierzytelności w stosunku do tych dłużników, których zdrowe warsztaty pracy, rokują nadzieję, że przetrwają obecny zastój i wywiążą się ze swych zobowiązań bez strat, tak dla dłużnika jak i Kasy, w przeciwieństwie do tych dłużników, którzy w u-

(Dokończenie obok).

Bank Gospodarstwa Krajowego

Jego zadania finansowo-gospodarcze

Bank Gospodarstwa Krajowego powołany został do życia rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477), drogą fuzji trzech państwowych instytucyj kredytowych: 1) Polskiego Banku Krajowego, 2) Państwowego BankuOdbudowy i 3) Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich.

Obowiązuje dotychczas statut Banku, ogłoszony rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 31 maja 1924 r., ze zmianami, jakie zostały doń wprowadzone do 1930 r.

Bank Gospodarstwa Krajowego jest instytucją państwową, której przysługuje osobowość prawna i uprawnienie do używania samoistnego zastępstwa prawnego. Siedzibą Banku jest miasto stołeczne Warszawa, działalność jego obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadaniem Banku jest udzielanie kredytu długoterminowego przez emisję listów zastawnych, obligacyj komunalnych, kolejowych, a dla potrzeb przemysłu obligacyj bankowych, popieranie instytucyj kredytowych, powołanych do życia przez samorządy (kasy oszczędności, kasy gminne), popieranie ruchu budowlanego i odbudowy kraju oraz wykonywanie wszelkich czynności bankowych, ze szczególnem jednak uwzględnieniem potrzeb Państwa, przedsiębiorstw państwowych, samorządów i ich przedsiębiorstw.

Na zasadzie odnośnych ustaw Skarb Państwa odpowiada za zobowiązania Banku, wypływające z emisji listów zastawnych i obligacyj komunalnych i bankowych oraz z tytułu przyjmowania wkładów oszczędności. Listy zastawne oraz obligacje Banku i książeczki oszczędności mają wszelkie prawa, służące papierom, posiadającym bezpieczeństwo pupilarne.

Kapitał zakładowy Banku, według statutu, składa się: a) z udziału Państwa, b) z udziału samorządów.

Cały kapitał zakładowy Banku jest dotąd własnością Skarbu Państwa.

Władzami Banku są: Prezes Banku, Zastępca Prezesa Banku, Rada Nadzorcza i Dyrekcja. Prezesa Banku mianuje na okres 5 lat Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Rady Ministrów. Zastępcę Prezesa mianuje Minister Skarbu na przeciąg 3 lat na wniosek Rady Nadzorczej z pośród jej członków. Rada Nadzorcza składa się z Prezesa i dziewięciu do piętnastu członków, przyczem dziewięciu członków powołuje i zwalnia Minister Skarbu, pozostałych zaś sześciu członków powołują samorządy lub ich związki w miarę deklarowania wpłat na kapitał zakładowy Banku. Dyrekcja składa się z Naczelnego Dyrektora, dwuch jego zastępców i Dyrektorów w liczbie oznaczonej przez Radę, a zatwierdzonej przez Ministra Skarbu. Członków Dyrekcji wybiera Rada, a zatwierdza Minister Skarbu. Zwierzchni nadzór rządowy nad działalnością Banku wykonywa Minister Skarbu. Bezpośredni nadzór rządowy nad działalnością Banku wykonywa Komisarz Rządowy Banku, mianowany przez Ministra Skarbu.

Jednem z głównych zadań Banku Gospodarstwa Krajowego jest udzielanie kredytu długoterminowego przez emisję listów zastawnych, obligacyj komunalnych, kolejowych, a dla potrzeb przemysłu i innych — obligacyj bankowych oraz obligacyj budowlanych na popieranie budownictwa mieszkaniowego. Bank też od początku swego istnienia skierował główny wysiłek finansowy na tę dziedzinę kredytu, którego zapotrzebowanie w Polsce, ze względu na zniszczenie kapitałów w czasie wojny i inflacji, jest niezwykle duże. Rozwój działalności emisyjnej Banku jest szczególnie w ostatnich latach bardzo poważny, podczas gdy w końcu 1924 r. suma emitowanych przez Bank listów zastawnych i obligacyj wynosiła 67 miljonów złotych, a w końcu 1926 r. 206 milj. zł., suma ta wzrosła do 584 milj. zł. w 1928 r., do 735 milj. zł. w 1930 r., do 792 milj. zł. w 1931 r. oraz do 823,2 milj. zł. w końcu grudnia 1933 r.

Kurs listów zastawnych i obligacyj emitowanych przez B. G. K. jest nieco niższy od ich wartości nominalnej (7% emisje 83.25, 8% emisje 94 za 100), wobec czego rzeczywista rentowność tych papierów jest wyższa od ich nominalnego oprocentowania. Wynosi ona przeciętnie:

dla 8% listów zastawn.	8,625%
„ 8% obligacyj komun.	8,82%
„ 7% listów zastawn.	8,75%
„ 7% obligacyj komun.	8,93%
„ 7½% obligacyj bank.	9,68%
„ 8% obligacyj budowl.	9,4%

Emisje Banku Gospodarstwa Krajowego zabezpieczone są w sposób następujący:

1) listy zastawne — hipotekami na nieruchomościach wiejskich i miejskich: obligacje bankowe — hipotekami na objektach przemysłowych: obligacje budowlane — hipotekami na nowo-wybudowanych nieruchomościach miejskich; wreszcie obligacje komunalne — wpływami podatkowemi samorządów oraz ewent. hipoteką na majątku samorządów:

2) emisje Banku pokryte są specjalnym funduszem rezerwowym, który tworzy się z następujących wpłat:

a) z wpisowego, wnoszonego przez dłużnika przy podejmowaniu pożyczki,

b) z zysków z różnicy kursowej przy skupie emisyj z wolnej ręki,

c) z 35% czystego zysku,

d) z dochodów z przedawnionych kuponów i wylosowanych emisyj;

3) za listy zastawne i obligacje odpowiada Bank całym swym majątkiem oraz rezerwami. (Kapitały własne oraz rezerwy Banku wynoszą obecnie 221 milj. zł.);

4) wreszcie emisje B. G. K. są zaopatrzone w gwarancję Skarbu Państwa.

Losowanie listów zastawnych i obligacyj Banku Gospodarstwa Krajowego odbywa się dwa razy do roku: dla listów zastawnych i obligacyj budowlanych w dniu 31 grudnia i 30 czerwca, dla obligacyj komunalnych i bankowych w dniu 1 kwietnia i 1 października każdego roku. W powyższych terminach przypadają również płatności kuponów odnośnych papierów. Wypłaty wylosowanych emisyj oraz zapadłych kuponów dokonują — Zakład Centralny w Warszawie oraz wszystkie 19 Oddziałów Banku. Wypłata kuponów jest zagwarantowana specjalnym funduszem.

Statut Banku postanawia, że papiery emitowane przez B. G. K. posiadają prawa papierów pupilarnych, mogą więc być przedmiotem lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, kapitałów fundacyjnych i korporacyjnych, kaucyj i wadjów licytacyjnych.

Dzięki swemu zabezpieczeniu oraz wielkim korzyściom listy zastawne i obligacje Banku są zatem doskonałym papierem lokacyjnym.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 150 miljonów złotych. Rezerwy w dniu 31 grudnia 1933 r. wynosiły 71.047.460 zł. Suma kredytów emisyjnych osiągnęła w dniu 31 grudnia 1933 kwotę 823.223.681 zł., kredytów gotówkowych 1.037.346.973 zł. Suma bilansowa wynosiła w dniu 31 grudnia 1933 r. 2.130.100.734 zł.

---

porczywej bierności niewykazali dobrej woli, gdzie przystąpiono do energicznej likwidacji wierzytelności.

Suma udzielanych kredytów spadła tak na rachunku hipotek. kredytów otwartych oraz wekslowych i wykazuje sumę złotych 8.569.961.45.

Równocześnie z obniżką stopy procentowej od wkładów, obniżyliśmy także stopę procentową od kredytów, wynoszącą obecnie 7½% p. a. znów dla kredytów ściśle budowlanych na terenie miasta Królewskiej Huty 4% p. a.

Mimo daleko idącego umiaru i wyrozumienia dla dłużnika, byliśmy jednakże zmuszeni, zakupić na przymusowych przetargach kilka nieruchomości. Ulokowano więc w nieruchomościach zł. 535.616.94. Ceny powyższych nieruchomości odpowiadają w zupełności cenie rynkowej, gdyż przeprowadzono 15%-wą amortyzację ich wartości.

Mimo czasów zastoju, dowodem żywotności Kasy oraz ostrożnej polityki Zarządu niech będzie rachunek strat i zysków Kasy.

Rachunek strat i zysków wykazał po stronie „Zyski", kwotę globalną zł. 1.302.154.42. Po dopisaniu odsetek do rachunku wkładów oraz bież. w wysokości zł. 743.821.15. po pokryciu wydatków administracyjnych, oraz odpisów na rach. nieruchomości i ruchomości, pozostał czysty zysk

zł. 236.154.44

do czego dodać należy zysk rach. „Funduszu Zasobowego" oraz „Emerytalnego" w sumie

zł. 42.014.10

tak, że ogólny majątek Kasy powiększono o zł. 278.168.54.

Kasa statutem nałożone podstawowe zadania: gromadzenie oszczędności i rozprowadzenie ich w formie kredytu, wykonała.

Staramy się, by stać się niezbędnym czynnikiem dla każdego obywatela w dziedzinie gospodarczej w dniach pomyślności jak i w dni krytyczne.

Z wiarą więc w siły własne i społeczeństwa idziemy naprzód w nowy okres pracy.

Z bieżących rokowań handlowych

Ostatnio odbyło się w siedzibie Warszawskiej Izby Przemysłowo-Handlowej pod przewodnictwem prezesa Dr. P. Minkowskiego posiedzenie Prezydjum Rady Traktatowej. Na zebraniu tem dyrektor departamentu ekonomicznego Min. Rolnictwa p. dr. Adam Rose udzielił obszernych wyjaśnień, dotyczących realizacji programu polskiego eksportu rolniczego w ramach już zawartych i obecnie negocjowanych traktatów handlowych.

Następnie prezydjum wysłuchało sprawozdania p. min. Szydłowskiego o sfinalizowaniu rokowań handlowych z Czechosłowacją. W dyskusji na ten temat poruszono również zagadnienie dewaluacji korony czeskosłowackiej oraz konsekwencyj, wynikających z tego tytułu dla dalszego rozwoju stosunków gospodarczych polsko-czechosłowackich. Zkolei prezydjum przyjęło do wiadomości sprawozdanie p. dyrektora Dr. Dittricha z dotychczasowego przebiegu rokowań z Finlandją, poczem Przewodniczący zreferował szczegółowy przebieg rozmów, przeprowadzonych ostatnio z przedstawicielami brytyjskiego Departamentu Handlu Zagranicznego, oraz stan prac merytorycznych, podjętych na terenie Rady Traktatowej w związku z wynikami wizyty angielskich delegatów. W końcu Prezydjum Rady rozpatrzyło sprawę stosunków handlowych polsko-niemieckich.

Udział Polski w targach zagranicznych

Komitet targów i wystaw ustalił na swem ostatniem posiedzeniu program udziału polskiego w wielkich targach i wystawach w r. 1934. Jak wynika z tego programu Polska weźmie udział w targach w Utrechcie i Medjolanie, a następnie w Lipsku i w Rio de Janeiro. We Francji weźmie Polska udział w targach w Lille, w Marsylji i w Paryżu. Ponadto zorganizowana zostanie wystawa polskich produktów, w głównych ośrodkach bliskiego Wschodu, a mianowicie w Kairze, Aleksandrji i w Tel-Avivie.

Państwowy Bank Rolny

jako szafarz kredytu rolniczego

Utworzony na podstawie dekretu Naczelnika Państwa z dnia 5 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 12, poz. 134) Polski Państwowy Bank Rolny na mocy ustawy z dnia 10-go czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 369) otrzymał nazwę: Państwowy Bank Rolny.

W myśl postanowień statutu Państwowego Banku Rolnego, zadaniem Banku jest popieranie i prowadzenie parcelacji, osadnictwa, regulacyj i meljoracyj rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa, przemysłu rolnego i gospodarczej odbudowy wsi, jak również organizowanie kredytu rolniczego dla drobnych i średnich gospodarstw rolnych.

W szczególności do zakresu działania Banku należy: 1) udzielanie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych w listach zastawnych na kupno gruntu, regulacje, meljoracje i inwestycje rolne; 2) prowadzenie parcelacji i nabywanie w tym celu nieruchomości ziemskich: 3) popieranie organizacyj osadniczych, komasacyjnych, meljoracyjnych, przyczyniających się do rozwoju drobnych i średnich gospodarstw rolnych, jak również uczestniczenia w kapitale zakładowym tego rodzaju organizacyj i zasilanie ich kredytem na cele obrotowe; 4) popieranie oraz zasilanie kredytem na cele związane z zadaniami Banku stowarzyszeń spółdzielczych i ich związków tudzież Związków Samorządowych i gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych; 5) udzielanie pożyczek w gotówce oraz wogóle kredytu Bankowego na cele związane z zadaniami Banku; 6) administrowanie funduszami, przeznaczonemi do dyspozycji organów Rządu na cele wchodzące w zakres zadań Państwowego Banku Rolnego, jakoteż administrowanie funduszami likwidowanych instytucyj osadniczych i finansowych, które przed wojną udzielały kredytu rolnego.

W związku z temi statutowemi uprawnieniami całokształt działalności Państwowego Banku Rolnego obejmuje następujące działy: A. Działalność Banku na własny rachunek: 1) kredyt krótkoterminowy, 2) kredyt długoterminowy, 3) działalność agrarna, B. Działalność Banku w zakresie poruczonym: 1) administracja funduszami rządowemi, 2) likwidacja b. ros. Banków Ziemskich, 3) likwidacja wierzytelności b. Komisji Kolonizacyjnej i Generalnej oraz b. Banków Rentowych.

Władzami Banku są: Prezes Banku, Rada Nadzorcza i Dyrekcja. Organem pomocniczym władz nadzorczych Banku jest Komisja Rewizyjna. Zwierzchni nadzór nad działalnością Państwowego Banku Rolnego należy do Ministra Skarbu.

Prezesa Banku mianuje na przeciąg 5 lat Prezydent Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Skarbu i Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

W skład Rady Nadzorczej wchodzą: 1) Prezes Banku jako Przewodniczący Rady Nadzorczej, 2) 7 członków powołanych na lat 3 przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Minister Skarbu może powołać wiceprezesa Banku, który zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności oraz pełni inne obowiązki, przekazane mu przez Prezesa. Wiceprezes Banku wchodzi w skład Rady Nadzorczej, jako zastępca Przewodniczącego Rady.

Komisja Rewizyjna Banku składa się z pięciu członków, których na 2 lata powołuje Minister Skarbu, w tej liczbie dwóch w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Dyrekcję Państwowego Banku Rolnego stanowią, powołani przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych na wniosek Prezesa Banku, Naczelny Dyrektor i dyrektorowie.

Działalność Komunalnej Kasy Oszczędności

pow. Warszawskiego

Dla **akcji pieniężno-kredytowej** — w celu zasilenia życia gospodarczego w powiecie podstołecznym — utworzono przed pięciu laty nową placówkę bankową w postaci **Komunalnej Kasy Oszczędności (K.K.O.) powiatu warszawskiego** z siedzibą w stolicy.

Rozwój tej placówki przypadł na najcięższe lata kryzysu i recesji gospodarczej, której znamieniem jest zastój, przejawiający się w zmniejszeniu obrotów, kurczeniu się produkcji, a częściowo nawet w jej nieopłacalności, jak to ma miejsce z ziemiopłodami. Niemniej jednak ten nowo-zorganizowany **zakład pieniężno-kredytowy o cechach użyteczności publicznej,** a powołany do gromadzenia oszczędności i uprzystępnienia ludności taniego kredytu — zdołał wydźwignąć się na widownię ustroju gospodarczego, służąc mu wydatną pomocą finansową.

Za przeciąg swego 5-letniego istnienia K. K. O. pow. warsz. zdołała zgromadzić na wkładach i lokatach przeszło 16.800.000 (na 15.I 34) przy 24 tysiącach uczestników (książeczek) obrotu oszczędnościowego, a dzięki temu wydatnie zasilić pomocą kredytową ludność podstołeczną i to kwotą zgórą 34 miljonów złotych w pożyczkach udzielonych (w okresie 4-ch lat ub.) 21 tysiącom osób; przyczem zaznaczyć należy, iż stan obecny (saldo) pożyczek przez K.K.O. pow. warszawskiego rozprowadzonych przekracza sumę 12 miljonów złotych. Rozbudowa osiedli i letnisk, drobne rolnictwo, handel i przemysł znalazły sobie duże oparcie w nowopowstałej placówce finansowej.

Dla całokształtu sprawy podamy niżej nieco szczegółów, dotyczących akcji kredytowej K.K.O. za ubiegły rok sprawozdawczy (1932).

Pomoc kredytowa K.K.O. (r. 1932). Pożyczki na weksle poręczone. Najbardziej powszechnym typem pożyczek udzielanych przez K.K.O. są t. zw. **pożyczki na weksle poręczone,** udzielane na spłaty kwartalne przeciętnie na przeciąg 2 lat, z prawem jednak żądania przez K.K.O. pokrycia całej sumy pożyczki w ciągu 3-ch miesięcy. Przewagę tego typu pożyczek tłumaczy największa ich dogodność dla właścicieli drobnych warsztatów gospodarczych, stosunkowo duża płynność (przeciętna poż. w r. 1932 zł. 1.150.—) oraz rozłożenie ryzyka na wielką ilość pożyczkobiorców (na 31.XII. 1932 r.—8.183). Pożyczki te udzielane są tylko za poręką conajmniej 2-ch odpowiedzialnych majątkowo osób po stwierdzeniu stanu ich majątku przez gminę lub na miejscu przez taksatora K. K .O., przyczem w razie obawy co do pokrycia, a **z reguły przy wszystkich pożyczkach ponad 2.000 zł. musi być udzielone dodatkowo zabezpieczenie hipoteczne** (na ogólną sumę salda tych pożyczek na dzień 31XII. 1932 r. zł. 5.857.793 przypada 25,5% na pożyczki zabezpieczone dodatkowo hipotecznie, przyczem przeciętne zadłużenie jednego pożyczkobiorcy zabezpieczone tylko poręką wynosiła zł. 583.84, a zagwarantowane także na hipotece — zł. 5.308.50 przy ogólnem przeciętnem zadłużeniu zł. 1.150).

Pożyczki towarowe.

W formie kredytów udzielonych zespołom drobnych rolników na zakup artykułów pierwszej potrzeby dostarczono w r. 1932:

367.773.— klg. (37 wagonów) otrąb,
37.075.— klg. (4 wagony) makuchu,
402.433,5 klg. (40 wagonów) ziarna siewnego,
252.025.— klg. (25 wagonów) nawozów sztucznych,

nie licząc tych artykułów, jak i materjałów na ogniotrwałe krycie, w odbiorze detalicznym zaliczonych wyżej do pożyczek gotówkowych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym pożyczki towarowe zwiększyły się z górą dwukrotnie (106 wagonów — w r. ub. — 51).

Ogółem pożyczek na weksle poręczone w r. 1932 przyznano:

1) gotówkowych 2.409 pożyczki na zł. 3.170.360,
2) towarowych (zbiorowych)— 348 pożyczek na zł . 271.895
razem 2.757 pożyczek na zł. 3.442.255.

Dyskonto weksli. Oprócz pożyczek na weksle poręczone udzielono pomocy kredytowej w 1932 w dyskoncie weksli (3.632 sztuk): razem 253 osobom na zł. 1.941.532.42.

Pożyczki w rachunkach bież. Z pożyczek tych, jako wygodnej formy kredytu, korzystają głównie samorządy a w rzadkich wypadkach i inne osoby (zwłaszcza kupcy i rzemieślnicy), gdy leży to w interesie instytucji lub gdy potrzeby tych osób wymagają dodatkowych kredytów krótkoterminowych, szybko następnie regulowanych. Obrót w r. 1932 na r-kach tych po stronie „Winien" wynosił zł. 1.548.753.65.

Pożyczki term. na zastaw. Pożyczek takich udzielono w 1932 r. w skromnym zakresie z racji braku odpowiedniego pomieszczenia (skarbców) dla przechowywania przedmiotów zastawu. Dział ten obecnie w 1933 r., w nowym lokalu, posiadającym obszerne skarbce, zostanie odpowiednio rozwinięty. W 1932 r. pożyczek term. na zastaw wypłacono:

38 pożyczek na zł. 28.996.

Pożyczki hipoteczne. Pożyczki hipoteczne udzielane na spłaty półroczne w okresie czasu do 5 lat i zabezpieczane na pierwszych numerach hipotek w granicach przeciętnie od 30 do 40% wartości niskoszacowanych nieruchomości, wykazywały i w r. 1932 stały wzrost. W miarę dopływu dłużejterminowych lokat w złotych w złocie wypłacono w 1932 r. — 100 pożyczek hip. na sumę złotych w złocie 988.774.

Ogółem **pomoc kredytowa** dla ludności powiatu warszawskiego —efektywnie w r. 1932 wypłacona — wyniosła sumę:

zł. 8.076.700,12 (3.538 pożyczek i kredytów).

Oto krótka charakterystyka wszechstronnej działalności podstołecznej K. K. O.

Ostrożnie z tym bankiem!

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie otrzymała od Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy następujące ostrzeżenie:

„Komisarjat Rządu komunikuje, iż Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Amsterdamie powiadomił pismem z dnia 24.I. r. b. Nr. 26248/22639, że Comm. Venn Bankvereeniging voor Emissie en Effectenhandel w Amsterdamie nie jest członkiem amsterdamskiej giełdy i nie jest znany poważnym bankowym sferom tutejszym. Jak najdalej idąca rezerwa i ostrożność w stosunku do powyższej firmy wydaje się wskazaną.

Prospekt omawianej firmy nie odpowiada rzeczywistości i jest obliczony na łatwowierność ludzką".

GIEŁDY PIENIĘŻNE

Warszawa.
(16.II—22.II).

W okresie sprawozdawczym zauważyć było można pewne uspokojenie na rynku papierów wartościowych. Kursy normowały się w zależności od popytu lub podaży. W niektórych działach kursy doznały poprawy lub też się ustabilizowały, w innych — nieznacznie się obniżyły.

Na początku okresu ujawniło się wprawdzie dość znaczny popyt na monety złote, które wskutek tego silnie zwyżkowały, lecz wkrótce kursy zaczęły stopniowo wracać do poprzedniego poziomu. Pod sam koniec okresu znów zauważyć się dawała pewna skłonność do zwyżki. Nie ulega wątpliwości, iż nabywcy po wysokich kursach złota na tych operacjach poniosą straty, gdyż w grę wchodził czynnik spekulacyjny, który już niejednokrotnie zawiódł oczekiwania tych, którzy dali się wciągnąć w wir ryzykownych operacyj.

Obroty banknotami dolarowemi skurczyły się, gdyż przy drobnych lub żadnych z dnia na dzień różnicach kursowych spekulacja zawodowa nie widzi dla siebie większych korzyści.

Na rynku dewizowym straty nie przekraczały zwykłej normy. Zapotrzebowanie było codziennie pokrywane przez Bank Polski przy większym lub mniejszym udziale innych banków.

Naogół przeważała tendencja mocniejsza. o czem świadczą wyższe notowania dewiz belgijskich, gdańskich, holenderskich, angielskich i francuskich, stanowiące większość. Minimalną zniżkę wykazały dewizy na Nowy Jork, słabsze też były dewizy szwajcarskie i włoskie oraz, o czem już powszechnie wiadomo, straciły część wartości, dewizy czechosłowackie.

Kursy dewiz skandynawskich normowały się w zależności od kursów dewiz angielskich.

Pożyczki państwowe miały tendencję mocniejszą. Uwaga głównie była zwrócona w kierunku 5% Poż. Konwersyjnej oraz pożyczek dolarowych, zwłaszcza 7% Poż. Stabilizacyjnej.

Pożyczki premjowe również doznały poprawy, lecz w mniejszym stopniu.

Na rynku prywatnych papierów lokacyjnych konjunktura nadal była korzystna dla listów zastawnych towarzystw warszawskich, natomiast prowincjonalne, zwłaszcza w końcu okresu były słabsze. Obligacjami m. Warszawy obroty były minimalne, tendencja—nieco słabsza.

Na rynku akcyjnym ruch był wprawdzie nieco mniejszy, niż w okresie poprzednim, jednak zainteresowanie ogólne trwa nadal. Tendencja miała odcień mocniejszy. Z akcyj popularniejszych większym popytem cieszyły się akcje Modrzejowskie, które w końcu okresu były usilnie poszukiwane. Poprawił się też kurs akcyj Ostrowieckich. Akcje Banku Polskiego były przedmiotem codziennych obrotów i osiągnęły ceny wyższe. W obrotach prywatnych płacono za akcje Żyrardowskie 15.50.

Na rynku prywatnym wymieniano kursy następujące: 8% Poż. z 1925 r. (Dillon) 78.50 — 80.50, 7% Poż. Śląska 60—62, 7% Poż. m. st. Warszawy 60 — 60.75, 5% Renta Ziemska 57—55, 3% Renta Ziemska: odcinki po zł. 5000 65—67.50, po zł. 1000 72—74, po zł. 500 82—86, po zł. 100 88—90, 6% Bony m. st. Warszawy I em. 80.50—79, II em. 72.50.

Dewizy: Belgja 123.70—123.65 —123.80, Gdańsk 173—173.05, Holandja 357—357.10, Kopenhaga 122.50—121.50—121.75, Londyn 27.15—27.45—27.20, Nowy Jork 5.35—5.35½—5.33½, Kabel 5.35½—5.36—5.34½. Oslo 138.70 136.70—136.85, Paryż 34.93½, Praga 22.06—21.98, Sztokholm 140.80—141.85—140.25, Szwajcarja 171.40 — 171.45—171.39, Włochy 46.67—46.05.

Obroty międzybankowe: Berlin 209.20—211—210.60.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Budowlana 41.50—41.90, Dolarówka 53.50 — 53.85, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 108 — 107.50 (pełne serje 112.50), 5% Poż. Konwersyjna 56.50—58.20 —57.50 (odcinki drobne 56.75—57.30), 5% Konwers. Poż. Kolejowa 55—55.50, 6% Poż. Dolarowa 66.75—66.50—68. 7% Stabilizacyjna 56.50 — 57.75—57.63 (odcinki po zł. 500 57—58.38—58.13), 7% L. Z. Państw. Banku Rolnego oraz 7% L. Z. i Oblig. Komunal. Banku Gosp. Krajowego 83.25, 8% L. Z. P. B. R. oraz 8% L. Z. i Oblig. Komunal. B. G. K. 94, 8% Oblig. Budowl. B. G. K. 93.

Prywatne papiery lokacyjne: 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polsk. 69, 4½% L. Z. Ziemskie 52.25—53—52, 7% L. Z. Ziemskie (dolarowe) 40.50 — 41.75 — 41.25, 4½% L. Z. m. Warszawy 59.75—59.25, 5% L. Z. m. Warszawy 64.25, 8% L. Z. m. Warszawy 54.75—54—54.88 —54.25, 5% L. Z. m. Kalisza (dawne) 57. z 1933 r. — 48. 8% L. Z. m. Łodzi 50.40—49.75, 5% L. Z. m. Piotrkowa z 1933 r. 47, 5% L. Z. m. Radomia z 1933 r. 41.50 — 41.75, 5% L. Z. m. Siedlec z 1933 r. 40.38, 6% Oblig. m. Warszawy VIII i IX Poż. 49.50.

Akcje: Bank Polski 86.25—87 86.75, Lilpop 10.90—11, Modrzejów 3.05 — 3.15, Ostrowiec 22.25, Starachowice 10.40—10.35 —10.40, Haberbusch 38.

Rynek prywatny: Banknoty: dolarowe 5.34½—5.37—5.34½, sowieckie 102 — 105, niemieckie 208—210 — 209.25, austrjackie 98 — 97.75, czechosłowackie 21.25—20.80, francuskie 34.92—34.91½.

Monety: rubel złoty 4.64—4.70 —4.69, dolar złoty 9.01—9.05—8.98—9.00½.

Giełdy zamiejscowe.
(15.II—21.II)

Łódź.

Banknoty dolarowe 5.38—5.37 w żądaniu, Londyn 26.90 (15/2), 3% Poż. Budowlana 41.75, Dolarówka 54—54 w żądaniu, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 108.75 —108.75 w żądaniu, 5% Poż. Konwersyjna 56.75 (15/2), 7% Poż. Stabilizacyjna 56.75—57.50 w żądaniu.

Kraków.

3% Poż. Budowlana 41.50—42, Dolarówka 53.50—54.50 w żądaniu, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 108.25—107.50. Akcje: Banku Polskiego 85.75—86.40 — 87 w żądaniu, Zieleniewski i Fitzner-Gamper 5.50, Sierszańskie Zakłady Górnicze 5.

Poznań.

Listy Zast. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego: 4½% Dolar. serji K. z 1933 r. 53, 4½% Dolar. serji K. z 1933 w złocie 45—44, 4½% złotowe serji K. z 1933 r. 44, 4% Konwers. ostempl. 43 — 41.

Zastrzeżone papiery

Urząd Długów Państwa

zawiadamia, iż Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie **wzbronił wszelkich wypłat oraz dokonywania jakichkolwiek tranzakcyj następującemi obligacjami 5% Państwowej Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.**

1) decyzją z dnia 20 grudnia 1933 r. N. V. Co 1375/33 obligacją Nr. 4351897 nom. wart. 2000 zł.

2) decyzją z dnia 29 marca 1933 r. N. V. Z. 5902/32 obligacjami Nr.Nr. 3484166 do 3484169 włącznie nom. wart. po 100 zł. każda Nr. Nr. 4116549 do 4116553 włącznie nom. wart. po 500 zł. każda, Nr.Nr. 3654901 do 3654903 włącznie, Nr. Nr. 1292693 do 1292700 włącznie Nr. Nr. 1303092 do 1303100 włącznie nom. wart. po 10 zł. każda, oraz świadectwami ułamkowemi Nr.Nr. 370104 do 370106 włącznie Nr. 47876 nom. wart. po 3 zł. każde.

Ponadto Sąd **uchylił zakaz dokonywania wypłat i tranzakcyj** następującemi obligacjami tejże pożyczki.

1) decyzją z dnia 15 listopada 1933 r. N. V. Z. 6181/32 obligacjami Nr. 4281682 nom. wart. 100 zł. Nr.Nr. 3683381 do 3683383 włącznie nom. wart. po 10 zł. każda oraz świadectwami ułamkowemi NrNr. 387780 do 387782 włącznie nom. wart. po 3 zł. każde.

2) decyzją z dnia 20/22 grudnia 1933 r. N. V. Co 5/33 obligacją Nr. 255701 nom. wart. 50 złotych.

przez Urząd Śledczy

3% Prem. Poż. Budowlana.
Nr.Nr. 95949 317109 327627 —30 504041 531310—313 588761 604316 609313 757727.

4% Prem. Poż. Dolarowa III ser.
Nr. Nr. 67039 168033 — 34 371654—55 363536—556 415738 —39 592074 592077 627641—42 668431 712038 790706 — 709 794028 861526 915026 940995 1267165.

4% Prem. Poż. Inwestycyjna.
Ser. 6537 Nr.Nr. 28—32, 34—36.

5% Poż. Konwersyjna.
Na zł. 2.000 — Nr. 4173304.
Na zł. 1.000.— Nr. 4331869.

4½% list. zast. Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie.
Zł. 2.640. — Ser. „A“ Nr. 300154.
Zł. 880.— Ser. „B“ Nr. 365659 — 60.
Zł. 440.— Ser. „C“ Nr. 214586 — 87.

L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy.
Zł. 1.500.— Nr. 8469—71.
Zł. 500.— Nr.Nr. 31413 — 15 37065.
Zł. 50.— Nr. 130810.

Akcje Banku Polskiego.
Nr.Nr. 69668 140920 223725 232087 242112 276054 277943 278258 774457.

Akcje Tow. Zakł. Żyrardowskich.
Nr.Nr. 111549 do 111553.

Akcje Kolei Elektr. Łódzkiej.
Zł. 600.— Nr.Nr. 15661—670.

Odwołanie.
Urząd Śledczy odwołuje zastrzeżenie dotyczące
5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy.
Nr.Nr. 31413 — 14 130810.

Wzbronienie wypłat.
Wydział V Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronił wypłat oraz dokonywania jakichkolwiek tranzakcyj
5% Państw. Poż. Konwersyjną z 1924 r.
na zł. 1000 Nr. 4133714.
Termin zgłoszenia sprzeciwu do 19.II 1936 r.

4½% list. zast. Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie.
wart. nom. **zł. 440** Nr. 208922.
Termin zgłoszenia sprzeciwu do 15.II 1936 r.
(Monit. Pol. Nr.Nr. 37 i 40 z 15 i 19.II 1934 r.).

Odpowiedzi Redakcji.
WP. **Fabjanowi Konowi** w miejscu. Niewylosowana i nic nie wygrała.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł. 25 wart. nom.

Losowanie z dn. 22 lutego 1934. 1934 r.
Nr.Nr. 974 5798 6629 15667 28832 31883 36609.
Wylosowano siedem numerów Bonów dla każdej z 10 seryj wygranych, łącznie więc 70 sztuk.

Wypłata natychmiastowa po zł. 100 na każdy Bon.

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płat-ności	Marzec														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/7	0.66666	0,67777	0,68888	0.70	0,71111	0,72222	0,73333	0,74444	0,75555	0,76666	0,77777	0,78888	0,80	0.81111	0.82222
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań. Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy	,,	0,75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925
	Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie) .																
5%	Poż. Konwersyjn. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	,,	0,83333	0.84722	0.86111	0.875	0.88888	0.90277	0.91666	0.93055	0.94444	0.95833	0.97222	0.98611	1.—	1.01388	1.02777
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	,,	0,91666	0.93194	0.94722	0.9625	0.97777	0.99305	1.00833	1.02361	1.03888	1.05416	1.06944	1.08472	1.10	1.11527	1.13055
6%	"	,,	1.—	1.01666	1.03333	1.05	1.06666	1.08333	1.10	1.11666	1.13333	1.15	1.16666	1.18333	1,20	1.21666	1.23333
7%	L. Z. i Oblig. Meljoracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	,,	1.16666	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
8%	Poż. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. B-ku Roln., Poż. Szkolna m. st. Warszawy	,,	1,33333	1.35555	1.37777	1.40	1.42222	1.44444	1.46666	1.48888	1.51111	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444
3%	Prem. Poż. Budowlana zł. 50.—	1/2-1/8	0.125	0.129166	0.133333	0.1375	0.141666	0.145833	0.15	0.154166	0.158333	0.1625	0.166666	0.170833	0.175	0.179166	0.183333
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5 .	,,	0.01666	0.01722	0.01777	0.01833	0.01888	0.01944	0.02	0.02055	0.02111	0.02166	0.02222	0.02277	0.02333	0.02388	0.02444
7%	Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe) .	,,	0.58333	0.60277	0.62222	0.64166	0.66111	0.68055	0.70	0.71944	0.73888	0.75833	0.77777	0,79722	0.81666	0.83611	0.85555
4%	Poż. Inwestycyjna, Oblig. Komunalne i Kolejowe B-ku Gosp. Kraj.	1/4-1/10	1.66666	1.67777	1.68888	1.70	1.71111	1.72222	1.73333	1.74444	1.75555	1.76666	1.77777	1.78888	1.80	1.81111	1.82222
4½%	Oblig. B-ku Gosp. Krajowego	,,	1.875	1.8875	1.90	1.9125	1.925	1.9375	1.95	1.9625	1.975	1.9875	2.—	2.0125	2.025	2.0375	2.05
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie . .	,,	2.08333	2.09722	2.11111	2.125	2.13888	2.15277	2.16666	2.18055	2.19444	2.20833	2.22222	2.23611	2.25	2.26388	2.27777
6%	Poż. Dolarowa z 1920 r.	,,	2.50	2.51666	2.53333	2.55	2.56666	2.58333	2.60	2.61666	2.63333	2.65	2.66666	2.68333	2.70	2.71666	2.73333
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach) . . .	,,	2.91666	2.93611	2.95555	2.975	2.99444	3.01388	3.03333	3.05277	3.07222	3.09166	3.11111	3,13055	3.15	3.16944	3.18888
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	,,	3.125	3.14583	3.16666	3.1875	3.20833	3.22916	3.25	3.27083	3.29166	3.3125	3.33333	3,35416	3.375	3.39583	3.41666
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polsk. (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r. i 1929 r.	,,	3.33333	3,35555	3.37777	3.40	3.42222	3.44444	3.46666	3.48888	3.51111	3.53333	3.55555	3.57777	3.60	3.62222	3.64444
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4-15/10	2.64444	2.66388	2.68333	2.70277	2.72222	2.74166	2.76111	2.78055	2.80	2.81944	2.83888	2.85833	2,87777	2.89722	2.91666
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.33333	1.34444	1.35555	1.36666	1.37777	1.38888	1.40	1.41111	1.42222	1.43333	1.44444	1.45555	1.46666	1.47777	1.48888
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie . .	,,	1.50	1.5125	1.525	1.5375	1.55	1.5625	1.575	1.5875	1.60	1.6125	1.625	1.6375	1.65	1.6625	1.675
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunaln. II — IV, L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	,,	1.66666	1.68055	1.69444	1.70833	1.72222	1.73611	1.75	1.76388	1.77777	1.79166	1.80555	1.81944	1.83333	1.84722	1.86111
7%	Poż. Zagr. w lirach włoskich	,,	2.33333	2.35277	2.37222	2.39166	2.41111	2.43055	2.45	2.46944	2.48888	2.50833	2.52777	2.54722	2.56666	2.58611	2.60555
3%	Państw Renta Ziemska	1/6-1/12	0.75	0.75833	0.76666	0.775	0.78333	0.79166	0.80	0.80833	0.81666	0.825	0.83333	0.84166	0.85	0.85833	0.86666
5%	,, ,, ,,	,,	1.25	1.26388	1.27777	1.29166	1.30555	1.31944	1.33333	1.34722	1.36111	1.375	1.38888	1.40277	1.41666	1.43055	1.44444
7%	Śląska Poż. z 1928 r. (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	,,	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1,98333	2.00277	2.02222
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie . . .	22/6-22/12	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333	0.84444	0.85555	0.86666	0.87777	0.88888	0.90	0.91111	0.92222
4½%	" "	,,	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375	0.95	0.9625	0.975	0.9875	1.—	1.0125	1.025	1.0375
6%	" (we frankach)	,,	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333	1.25	1.26666	1.28333	1.30	1.31666	1.33333	1.35	1.36666	1.38333
8%	" (w dolarach)	,,	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666	1.68888	1.71111	1.73333	1.75555	1.77777	1.80	1.82222	1.84444
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	,,	0.7625	0,775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0,90	0.9125	0.925	0.9375
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	,,	0.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1,41944	1.43888	1.45833
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gosp. Krajowego	,,	1,35555	1,37777	1,40	1,42222	1.44444	1,46666	1,48888	1,51111	1.53333	1,55555	1,57777	1.60	1,62222	1.64444	1.66666

U W A G A. Od 12 lipca 1932 r. obowiązują następujące zamienniki obliczeniowe dla papierów wartościowych oraz wartości kuponu bieżącego: zł. w zł. 100. z 1924 r. =zł. 172.—, fran. fran. 100=zł. 35.—, fran. szwajc. 100=zł. 172.—, guld. gdańsk. 100=zł. 173,50. 1 funt ster. oblicza się według przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Londyn z dnia dokonania tranzakcji. Dla 7% Poż. Stabilizacyjnej oraz 7% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego z 1928 r. 1 dol.=zł. 8.90. Dla pozostałych pap. wart. w walucie dolarowej 1 dol. oblicza się według przeciętnego kursu tranzakcyjnego Kabla z dnia dokonania tranzakcji. Kupon oblicza się w jednostkach i ułamkach dziesiętnych po 100 wart. nom. danej waluty, z wyjątkiem 3% Prem. Poż. Budowlanej, obliczanej od zł. 50 oraz 4%Prem. Poż. dolarowej od dol. 5.

REDAKCJA I DZIAŁ OGŁOSZEŃ: ulica Śniadeckich 9, telefon 8-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 5—6. **ADMINISTRACJA:** w Domu Bankowym Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i S-ka w Warszawie ulica Mazowiecka Nr. 1, telefon 220-70 — Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5,— Miesięcznie zł. 1,80.— Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedyńczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń:** 1 strona zł. 800.—; ½ strony zł. 450.—; ¼ strony zł. 250—; 1/8 strony zł. 150.—.

Redaktor: Maksymiljan Polikier. Zakł. Graf. E. i D-ra K. Koziańskich Wydawca: Helena Polikierowa